

Biblioteca Universitatii
din Cluj
Sibiu

Deu Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésévelA Romániai
Magyar Népközösség lapjaA Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VAENAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az arab nemzeti eszme kialakulása

Nem annyira vallási okokból, mint inkább gazdasági okokból történt, hogy az arabok Mohammed lála után elhagyták hazájukat és Szíria és Mezopotámia felé vették útjukat. Eleinte csak kisebb számban jelentek meg az új hódítók, a mongol és török urak azonban még sem tudták megakadályozni, hogy ezek az óriási területek lassan-lassan az arab nyelv és az arab gondolkodás befolyása alá kerüljenek. Mialatt azonban Szíria és Mezopotámia arab országok lettek, az arabok viszont elvesztették hatalmukat a kalifátus területén. Az Abassidák uralma alatt a perzsáké, majd pedig a törököké lett ott a döntő szó és ezen az állapoton az sem segített, hogy a keletázsiai országok egészen a Taurusig arabizálva lettek.

Mohammed Ali, Egyiptom nagy reformátora, az északarabi országokat is felkeltette Csipkerózsika álmából, amikor egy ideig uralmát Szíriára is kiterjesztette. Ugyanezkor azonban megkezdődött a nyugati eszmék beszivárgása is. Francia és angol-amerikai missziók, iskolák és hasonló kulturintézmények létesültek az arab Keleten. Ugyanezkor az arab nép lelkületében is mindinkább szilárd gyökeret vert a nemzet gondolat. Ez az eszmei átlásfoglalás nem volt vallásellenes, mert hiszen az Izlám is értékes tanúságokat szolgáltatott számára, mindenesetre azonban a nacionalizmus egészen újat jelentett a tömegek számára, amely sok tekintetben a szabadabb nyugati felfogáshoz kívánt már alkalmazkodni. Az arab nemzeti mozgalom az európai nemzeti mozgalmakat látta mint példákat maga előtt és így önkéntelenül is bizonyos mértékben laikus elemekkel hatódott át az a gondolkodás, amely mindeddig minden vezérlő elvét a vallás tanításából nyerte.

A nacionalizmus hirdetői voltak az új igék apostolai és ennek a hitnek vezéreik háttérbe szorították az arab nép eddigi vezetőit, akik főleg vallási jellegű teletényük révén szerepeltek. Az új eszmék terjesztői először csak kis kört hódítottak meg és a Földközi-tengerhez kapcsolódó városokban szereztek maguknak híveket. Nagy népmozgalomról tehát nem lehetett beszélni. Miből is állott tulajdonképpen ez a tevékenység? Arab újságok jelentek meg, írók serénykedtek, hogy megteremtseik egy új, modern arab irodalom alapjait, főleg pedig az lebegett a politikai beszélfélek és gyűlölközések központjában, hogy mi lesz az arab államoknak a jövője?

A tulajdonképpeni nagy összeütközést a törökök és arabok között az 1903-ban lezajlott ifjú török forradalom váltotta ki. Ekkor kezdődtek a két nép között az igazi nagy ellentétek, amelyek egyszersmind arra készítettek az arab nemzeti mozgalom híveit, hogy politikai taktikájukat megváltoztassák. Az egyre erőteljesebben megnyilvánuló török központosítási szellem arra indította az arab mozgalom vezetőit, hogy munkájukban sokkal elővigyázatosabbak, óvatosabbak legyenek. A nyílt propaganda helyett ezután a titkos propagandát választották, mely még hatékonyabbnak bizonyult, mint az előbbi módszerek. Ugyanezektől politikamentes társadalmi alakulatok szerveztek Isztambulban, Damaszkuszban, Beirutban, Bagdadban, sőt még Kairóban és Párisban is működtek titkos klubok, amelyek az arab államok teljes függetlenítése érdekében fejtették ki hatékony propagandájukat. Ezekből a titkos alakulatokból léptek ki a nyilvánosság porondjára az arab felkelések vezetői. Legismertebb lett a titkos klubok közül a Konstantinápolyban székelő El Abd tisztí klub és Párisban a Fatat nevű szervezet, amelyben az egyetemi hallgatók tömörültek. Azonban a mozgalom vezetői is belátták, hogy arab nemzetről még korai lett volna beszélni és azért egyelőre csak a népi önrendezés jel-szavát írták fel zászlójukra.

A legújabb világháború azonban módot adott most már arra is, hogy az arabok legmesszibb nemzeti aspirációikat szintén kielégíthessék. Így most már a független Arabiát szervelemazzák, azt a teljesen arabok által kormányzott szabad országot, amelyet az

Ófelsége I. Mihai király és Elena anyakirályné Timisoaran

Vasárnap délelőtt különvonaton Timisoarara érkezett Ófelsége I. Mihai király és Elena anyakirályné. Az állomásról az uralkodó és az anyakirályné a kórházakba hajtottak, ahol élénken érdeklődtek a sebesültek ápolása és ellátása felől. Látogatást tettek az államj kórházban és a tanoncotthonban berendezett

kórházban, ahol a sebesültek között ajándékokat osztottak szét.

Ugy a felséges vendégek érkezése, mint déli egy óraker történt távozásuk alkalmával a lakosság lelkes és hódolatteljes rokonszenvtüntetést rendezett.

Megkezdődött a bekerített szovjet seregek rendszeres felmorzsolása

Rómából jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy az egész keleti front Murmanszktól a Fekete-tengerig mozgásban van. A szovjet csapatok ellentámadásai az Ilmentótól keletre meghiusultak. A német csapatok egy Szentpétervártól, mint a Szmoleszk-Kiev-vonaltól keletre nyomulnak. Schlüsselburg elfoglalása után újabb nagy csata kezdődött,

amely folyamatban van. A szovjet hadvezetőség az Imau tó és Veliki Luki hegyesség között ellentámadást kezdett, ahol Timocsenko marsall egyik hadserege teljesen megsemmisült. Ebben a körzetben megkezdődött a bekerített szovjet csapatok rendszeres felmorzsolása.

Erős német egységek áttörték Szentpétervár védelmi vonalát

Berlinből jelenti a Rador: A vezéri főhadiszállás közleménye szerint a keleti fronton a hadműveletek kedvező eredményei alapján újabb nagy győzelmek várhatók.

Erős német egységek áttörték Szentpétervár védelmi vonalát. A város bekerítése a szovjet csapatok elkeseredett

védekezésre ellenére is megszakítás nélkül folyik.

Von Schöbert tábornok, az egyik német hadsereg parancsnoka a keleti fronton szeptember 12-én elesett.

Lützow ezredes, az egyik német vadász repülőraj parancsnoka szeptember 13-án 69-ik és 70-ik légi győzelmét aratta.

Német zuhanóbombázók támadták a Krimi félsziget erődítéseit

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes helyről szerzett értesülés szerint a német légerő szeptember 14-én a front középső szakaszán szovjet menetszlopokat és vasutvonalakat bombázott. Nagyszámu gépkocsis és más jármű megsemmisült, míg a menetelő csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. Egy löszerszállító vonat kigyulladt és a levegőbe repült, egy páncélvonat súlyosan megrongálódott. A vasutvonalakat, amelyeken még volt forgalom, súlyosan megrongálták és több ponton megszakították.

Zuhanóbombázó repülőgépek sikeresen támadták szeptember 14-én a Krimi félsziget

ellenséges erődítéseit.

A tüzéségi állások és harci erődítések ellen több teltálatot értek el. Több ágyú és mintegy negyven gépkocsis megsemmisült. Az egyik szovjet repülőter ellen intézett meglepetésszerű támadás alkalmával több repülőgépet a földön megsemmisítettek, ezenkívül a hangárok is kigyulladtak. Két gépet, amelyek a levegőbe akartak emelkedni, a robbanó bombák légnyomása a földre sodort és összetört. Más harci repülőgépek a Dnyeper torkolatánál levő egyik szigeten elhelyezett nehéz ágyúteget semmisítettek meg. Az úteg löszerraktára kigyulladt és felrobbant.

Szentpétervárra pokoli napok virradtak

Rómából jelenti a Rador: A Stefani iroda tudósítója közli, hogy a Szentpétervár körül elhelyezett német ágyúk megindították a tüzelést a város védművei ellen. A tüzéséggel együttműködve a zuhanóbombázók is állandóan támadják a város katonai cél-

pontjait és valóságos bombázóporral árasztják el. A város külső szélén levő erődítések fölött sűrű füstfelhők borítják az eget. A robbanások és a sűrű füst azt a benyomást keltik, hogy Szentpétervárt egy működésben levő vulkán környezi.

Súlyos veszteségek a szovjet közlekedési vonalakon

Berlinből jelenti a Rador: A Wiluki-Perjatin körzetben a szovjet csapatok egy emberben, mint hadianyagban súlyos veszteségeket szenvedtek. A német repülőik tíz vonatot, két mozdonyt és két páncélvonatot megsemmisítettek. Elpusztítottak még 322 gépkocsit is. A Krim félszigettől nyugatra egy négyezer

tonnás szovjet kereskedelmi hajó bombatalálat következtében kigyulladt. A Dnyeper torkolatánál két monitort súlyosan megrongáltak. Priluki körzetében szovjet menetszlopokat támadtak sikeresen Brianszktól délre vasutvonalakat bombáztak.

angolok 1917-ben is már kilátásba helyezték a számukra. Az arabok azonban akkor csatlakoztak reményeikben. Most már utban van az arabok igazsága is. A tárgyi feltételek mellett megvannak már most ennek a lelki előfeltételei is. Mert a nemzeti ön-

állóság gondolata, amely eddig csak aránylag kevesek lelkében élt, most már minden hevületével átforsította a széles tömegeket is. Utban van tehát annak az eszmének a megvalósítása, mely erőssé és szabaddá teszi az egész arab népet.

„Nagy küldetésünket teljesítjük!” — mondotta Antonescu marsall a „Der Neue Tag” munkatársának

Prágából jelenti a Rador: A Der Neue Tag című prágai lap vasárnapi számában Streiter Georg tollából „A bekerített Odesszánál” cím alatt hosszabb cikk közöl, amelyben a többi között ezeket írja:

Odessza felé vezető utunkon minden lépésnél föltöltött az ismét nagygyá lett Románia képe. A Pruton átkelve, gépkocsink német sirkeresztek, a fegyverbarátság jelképeit, találtunk. Elhagyjuk Chisinaut, amelyet a bolsevisták kimélet nélkül felgyújtottak. Elérjük a Dnyesztert, amely kétszer alkotta a határt, de amelyet a vörösök egy év előtti kalandja ideiglenes országon belüli folyamnak választott. Egyébként most tehát látni, hogy a Dnyeszter, éppenugy, mint egy éven át a Prut volt, csak átmeneti határ, mert hiszen ugyanazon a térségen belül fekszik.

Augusztus 8-án a román csapatok teljesen átlépték a Dnyesztert és augusztus 14-én elérték Odesszát, amelyet az elkeseredett szovjet egységekkel szemben

hetvenöt kilométeres szakaszon ostromolnak. Bár az elszánt román katona kész a harcra, a román hadsereg főparancsnokság előbb állások kiépítésére törekedett és ezután törte át a város külső védelmi vonalát, úgyhogy

a bolsevisták nem menekülhetnek sorsuktól.

Antonescu tábornagy váratlanul érkezik: mindig mosolyogva és annak az embernek öntudatával, aki nemcsak ennek a hadműveletnek, hanem népének sorsáért felelős. A tábornagy ezeket mondotta:

— A harc kimenetele nem kétséges, de a bolsevista hordák visszavonulása után sok tennivalónk van. Nagy küldetésünket teljesítjük.

A tudósító ezekkel a szavakkal fejezi be cikkét: Bizonyosak vagyunk benne, hogy a velünk szemben álló, erőteljesebb férfi teljesíti küldetését.

Svájc londoni követe tiltakozott országa semlegességének megsértése miatt

Bernből jelenti a Havas-OFI ügynökség: A svájci kormány az alábbi közleményt hozta nyilvánosságra: Tekintettel arra, hogy a szeptember 10-ről 11-re virradó éjszaka Svájc nyugati vidékei fölött áthaladó idegen repülőgépekről kiderült, hogy brit bombavetők voltak Svájc londoni követét felhatal-

mazták arra, hívja fel a legkomolyabb formában az angol kormány figyelmét Svájc semlegességének e súlyos megsértésére és követelje, hogy a hasonló incidenseket elkerülendő, szigorú intézkedéseket fogantossanak az illetékes brit hatóságok.

Vak szem kicserélése látó szemmel az orvostudomány minden fejlettsége mellett sem képes megszüntetni a vaktságot

Csodák ma már nem történnek, de csodákkal határos dolgokat mindig produkál az orvosi tudomány. Különösen a sebészet, szív, tüdő, máj, vese műtéte ma már mindennapi esetek a klinikák, kórházak műtőszobáiban.

Nos és a szem? — kérdezhetjük joggal. — Az ember látószerve, a „legdrágább kincse”. Ha baj éri, ha veszedelem fenyegeti vagy — ami a legszörnyűbb — megszűnik működni, ha az a két világitó ablak elhomályosodik, ha sötétség borul rá, vajjon van-e számára segítség, tart-e már az orvosi tudomány ott, hogy vissza tudja adni sugárzó fényességét, hogy az elsötétült ablakokban újra kigyuljanak az élet lámpái? Más szóval, röviden: lehet-e új látó szemet ültetni megvakult ember szemé helyébe?

Mielőtt erre a kérdésre közölnénk a feleletet, elmondjuk azt az írói tollat kívánó esetet, amely Dél-Franciaország egyik községében történt.

Egy Charles Chabina nevű huszéves földműves egy reggel átvezette lovát a faluba, a patkolókövacs hoz. Amikor a kovács a tüzes patkóra ráült, egy szilánk a földműves egyik szemébe vágódott, akj abban a pillanatban elvesztette szemévilágát. Nyomban a kórházba szállították, ahol a kórház főorvosa megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember szemének szaruhártyáját roncsolta szét a tüzes vaszilánk.

Ugyanabban a kórházban, ahova Charles Chabina vitték, a szomszédos ágyon egy hetvenéves ember fekiadt, akit szemhályog miatt kellett operálni. Az öreg szemoperációja nem sikerült, de azt az orvosok megállapították, hogy a szaruhártya sértetlen maradt. Amikor az öreg ezt megtudta és meghalotta, hogy a szomszédos ágyon fekvő fiatalember szemévilágát vissza lehet, ha egy ép, sértetlen szaruhártyát ültetnek át a szétroncsolt szaruhártya helyébe, így szólt:

— En már eleget láttam az életből. Dolgozni sem tudok. De itt van ez a huszéves gyerek. Ne járjon ő eltörzött arccal félszemmel a világban.

És az öreg szemének szaruhártyáját a főorvos percek alatt átoperálta a huszéves fiu szemébe. Az operáció sikerült. És a fiu visszanyerte elveszített szemévilágát.

Az öreg francia paraszt, amikor megtudta az eredményt, ezt mondta:

— Sohse hittem, hogy az életemben ilyen ajándékot is tudok adni valakinek. Olyan boldog vagyok, mint egy mesebeli király.

... Majdnem ugyanezen a napon, amikor ez az érdekes orvosi operáció Franciaország egyik kis vidéki városában megtörtént, érkezett a hír Amerikából, hogy ott az egyik newyorki klinikán egy vak

ember szemé helyébe egy épszemű, de már haldokló ember szemét operálták át az orvosok. És hogy ez az operáció is teljes sikerrel járt.

A szem szaruhártyájának átültetése lehetséges, de lehetetlen és valószínűleg lehetetlen is marad mindig egy egész szemgolyót átoperálni. A szaruhártya ugyanis egy nagyon ellentálló szövet, amely az egyén halála után is még hosszú ideig él. Ezzel szemben az optikai ideg nagyon gyorsan hal meg, majdnem egy időben az egyénel. A rezechártya szintén abban a pillanatban visszafeljődni kezd, amikor a testben a vérkeringés megszűnik.

Ami a szaruhártyaátültetéseket illeti, eléggé ismertek és már hosszú ideje végzik is. Az első, át nem látszó szaruhártya helyettesítése egy másik, ép szaruhártyával, az első ilyenfajta kísérlet állaton történt 1818-ban, Riesinger orvos által. A kísérlet nem végződött teljes eredménnyel, de kimutatta a szaruhártya szövetének ellentálló képességét. Fuchs 1891-ben már emberről emberre ültette át a szem szaruhártyáját. Ettől az időtől kezdve a kísérletezések gyakran megismétlődtek. Eisching tanár százhetvenézer végzett ilyen műtétet. A teljes siker 1913-ban következett be, szintén emberen végzett műtét után. A teljes szaruhártya átültetése nem mindig sikerülhet. Ha csak megsértett szaruhártya-műtétről van szó, a teljes eredmény akkor is 60, 70%.

(sz. f.)

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

Id. Várhol László

temetésén megjelentek, vagy részvétnyilvánításukkal mérhetetlen fájdalomukat egyhiteni igyekeztek
Arad, 1941 szeptember 1

Várhol-család.

Jegyzett már visszacsatolási kölcsönt

Politikai aknák a Dardanellák körül

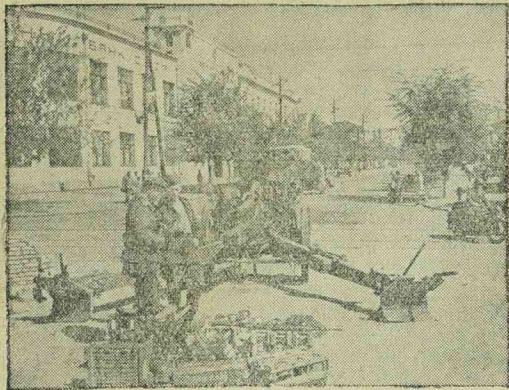
Az amerikai Washington Star című ujság, amely a Fehér Ház felhivatalos lapjának tekinthető, nagy feltűnést keltő cikket irt a Dardanellákról. Az említett ujság a berlini kongresszus határozataitól egészen a mai napig igyekszik ismertetni a Dardanella-kérdés minden történelmi szövevényeit. Foglalkozik az említett lap Churchill és Roosevelt legutóbb folytatott tárgyalásaival és kijelenti, hogyha Konstantinápolyt már száz esztendővel ezelőtt nemzetközi zónába vonták volna, úgy ebből nagy haszna lett volna a világnak.

Ezen cikknek világszerte élénk viszhangja támadt. Még nagyobb lett azonban a megdöbbenés, amikor az Egyesült Államok egyik legfelelősebb embere, Stirling admirális is megszólalt és ugyancsak határozottan támadó hangnemből nyilatkozott meg Törökország ellen. Stirling admirális ugyanis kijelentette, hogy Törökország legjobban tenné, ha megnyitná tengerszorosait.

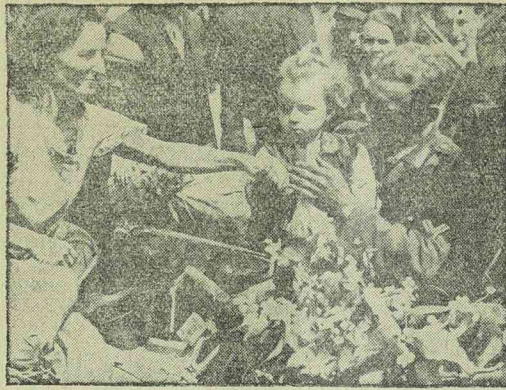
A Washington Star cikke és Stirling kejelentése élénk visszahatást keltettek Ankarában. Stirling ugyanis még a felhivatalos lap követeléseinek is tovább ment és azt javasolta, hogy Anglia a kaukázusi olaj védelme érdekében támadja meg a török tengerszorosokat, ha a török kormány vonakodnék egy ultimátum szerinti felhívásnak azonnal eleget tenni. Ankarát ezek a megnyilatkozások annál is inkább felháborítják, mert a diplomáciai körök véleménye szerint, mindkettőt az amerikai kormány véleménye fedi. A washingtoni ujság ugyanis a helyszínen könnyen meggyőződhetett arról, hogy hivatalos szempontból kívánatos-e az, amit ír, viszont az admirális egykori feje elég jó összeköttetésekkel rendelkezik ahhoz, hogy ismerje a kormány felfogását a Dardanellák kérdésében. Így tehát Törökországban meg vannak győződve arról, hogy mindkét megnyilatkozás bevezetését jelenti egy olyan sajtó manővernek, amelynek célja tulajdonképpen az, hogy egy Törökország ellen indítandó politikai hadviselésnek legyen alapja.

A török sajtó azonnal egyetemesen visszautasította ezt az amerikai kezdeményezést, mindenesetre bizonyos mérséklettel, tompított hangon. Annál kevésbé használnak azonban hangfogót a törökök az utcán, nyilvános helyiségekben, vagy magánbeszélgetéseik alkalmával. Nyíltan így szólnak: Aki a háboru után, vagy talán már most is ellenőrzést akar saját országunkban gyakorolni, az nekünk ellenségszám! És a törökök tudják, hogy kormányuk is hasonlóképpen gondolkodik, habár mindenáron igyekezik is megőrizni Törökország becsületét semlegességét. Arról azonban szó sem lehet, hogy Törökország ellentállás nélkül akár Angliának, akár az Egyesült Államoknak átengedje tengerszorosait.

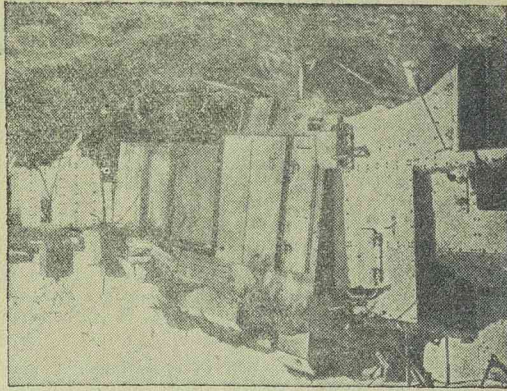
Stirling admirális nyilatkozatában főleg a kaukázusi olajról szólt. Erre Törökország különösen felfigyelt, mert tudja, hogy Amerikának és Angliának az olaj mincennél fontosabb, még a nemzetközi szerződéseknél. Ha csak Szovjetországról volna szó, úgy sem Amerika, sem Anglia nem viseltetnének ilyen konok érdeklődéssel a Dardanella-kérdéssel szemben, az olaj hívo szavára azonban nem fognak kimélni sem időt, sem fáradságot. Eppen ezért nem mulasztotta el az ankarai rádió sem, hogy megfelelő választ adjon Stirlingnek. Ebben a rádiónyilatkozatban szemére hányják Stirlingnek, hogy magas állása ellenére is ennyire tájékozatlan abban a kérdésben, amelyhez hozzászói. A Dardanellákra vonatkozó török felségjog kétségtelen, de azonkívül megerősítik ezt szerződések és a tengeri konvenciók is. Ezeknek a lerombolása nélkül még elméletben sem lehet a törököknek a Dardanellákra vonatkozó uralmát kétségbevonni. A valóságban azonban nem csak a jogok védik a török tengerszorosokat, hanem megvédik azokat szükség esetén erővel és a fegyverek is. Ilyen határozottan foglalt állást Törökország jogainak csorbítása ellen már az első pillanatban is. És nem lehet, hogy ezen magatartásában megingathatnak még olyan erős, később esetleg bekövetkező politikai akciók is.

Német csapatok egy elfoglalt szovjet városban

Az ukrajnai lakosság mindenütt örömmel fogadta a német katonákat

A német zuhanóbombázók által megsemmisített szovjet páncélos vonat

Két hivatalos cáfolat

Nem történtek csapatösszevonások a bolgár—török határon

Dakar nyugatafrikai francia támaszponton nincsenek németek

Berlinből jelenti a Rador: A német birodalmi külügyminisztériumban határozottan megcáfolják a külföldi sajtó egyrésze által forgalomba hozott ama híreket, melyeket a német—török gazdasági tárgyalásokkal kapcsolatosan terjesztenek. Berlinben kijelentették, hogy az a hírverés, mely szerint a bolgár—török határon csapatösszevonások történének, teljesen alaptalan.

HIVATALOS VICHYI KÖZLEMÉNY

Vichyből jelenti a Rador: Hivatalos jellegű közlemény foglalkozik azon angol forrásból származó hi-

rekkel, melyek szerint a nyugatafrikai partokon levő Dakarban német alattvalók tartózkodnának.

Vichyben rámutatnak arra, hogy London minden ellenkező bizonyítékkal szemben egy-re-másra ily hírverést folytat.

E hazug brit hadjáratnak véget vetendő, — hangoztatja a hivatalos francia közlés, — Dakar főköormánybiztosa, Boisson tábornok kijelentette, hogy gyűjtőtáborba utalják és bíróság elé állítják mindazokat, akik ily ostoba és rosszhiszemű híreszteléseket terjesztenek.

Az új német fegyver: a zajtalan bomba nagy szenzációt keltett Angliában

Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: Angliában — mint értesülünk, — nagy szenzációt okozott az új német fegyver: szombaton az északi-keleti angol partvidék bombázása alkalmából a német repülők zajtalan

bombákat dobtak le, melyek robbanását csak alig kétszáz méter körzetben hallgatták. A bombák súlyos rombolásokat okoztak. (Rador)

Az amerikai kihívás

nem akadályozhatja meg a totális háborút Anglia ellen

Berlinből jelenti a Rador: Németországnak Roosevelt beszédére adott válasza és Hull amerikai külügyi államtitkár kijelentései képezik mindenütt a megbeszélések főtárgyát. Az egyetlen új megnyilatkozás e kérdésben az egyik német lap közlése: a Berliner Börsenzeitung a „Look” című amerikai folyóiratban megjelent térképet közli. Ezen a térképen fel vannak tüntetve azok a légi és tengeri támaszpontok, melyekkel az Egyesült Államok rendelkezik, megjelölve e támaszpontok hatósugarát is. Ez a bizonyíték még jobban megvilágítja a hivatalos német választ. Az a kijelentés, hogy a két nagyhatalom —

Németország és az Egyesült Államok — viszonya alapjában véve nem változott, de elvi és lélektani szempontból nem is várható változás, — hűen visszatükrözi a német birodalom álláspontját.

A Wilhelmstrassen rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államok legutóbbi kihívó cselekménye sem fogja megakadályozni a totális háborút Anglia ellen.

Ami Rooseveltet illeti, azzal, hogy jogot formált magának a háborús zónák határainak megszállására, egyben magára vette e kérdés teljes felelősségét is.

Megállapították az üzletek téli záróját

A tíncsoarai munkaügyi vezérfelügyelőség, amelynek körzetébe Arad, Hunedoara, Caras, Severin és Timis-Torontal megye tartozik, a Kereskedelmi testületek Szövetségével történő egyetértésben szeptember 16-i hatállyal a következő új záróórákat léptette életbe:

Üzletek (élelmiszereket árusító üzletek kivételével) 8 órától 1 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Szombaton és ünnep előtti napokon az esti zárás

egy órával később történik.

Élelmiszerezletek (gyarmatárú, fűszer és eszmegekereskedések) reggel fél 8 órától 1 óráig és délután 4 órától 8 óráig.

Fogyasztó helyiségek (italmérés nélkül) egész nap nyitva tarthatnak, esti zárójuk fél 9 órakor van.

A textilárú nagykereskedések reggel 8 órától délután 2 óráig tartanak nyitva.

Felrobbant egy hajó a helsinki kikötőben

Helsinki-ből jelenti a Stefani iroda: Hivatalos finn közlemény beszámol arról, hogy szombatról vasárnapra virradó éjjel két órakor heves robbanás történt egy hajón, a helsinki kikötőben. A robbanást valószínűleg néhány vizalati bomba okozta, mely a hajó fedélzetén volt elhelyezve. A robbanás okozta légnyo-

más következtében a kikötőmenti épületek ablakai betörttek. A hajóból kiömlött kőolaj felgyújtott két melléte horgonyzó hajót. A robbanást kísérő döngéseket több kilométeres körzetben hallatták. (Rador).

Ijúkommunisták leleplezett értekezlete Argentínában

Buenos-Airesből jelenti a Havas-OFI ügynökség: A rendőrség behatolt abba a terebe, ahol az u. n. „argentínai fiatalok egysége” politikai csoportjának többszáz tagja gyülekezett. A jelenlévők legnagyobb része kerekelt oldott. A rendőrség közegeinek azonban így is sikerült negyvenöt egyént, közöttük nyolc nőt letartóztatnia. Megállapítást nyert, hogy kommunista összejevetelről volt szó, ahol a Szovjetunió megsegítésére folytatandó gyűjtés módjait beszélték meg.

Rabió helyett saját fiát lötte le a sötétben

Bari olasz város mellett, Ariano Irpino községben Natale Quarantino jobbmódu gazda éjszaka arra riadt fel, hogy valaki jár az udvaron. Nem gyújtott világosságot, hanem elővette puskáját és óvatosan kinyitotta az ablakot. Az ablaknyitáskor az udvaron settenkedő alak el akart rejtőzni, majd futást kísérelt meg, mire Quarantino rálőtt. A golyó talált és a rablónak nézett ember hangtalanul összerogyott. Quarantino ekkor kíváncsian az udvarra ment, hogy megállapítsa, ki volt az éjszakai látogató. Megdöbbenve ismerte fel a lelőtt emberben Giulio nevű saját fiát, aki éjszaka barátaival a faluban a késő éjjeli órákig mulatott és félve a szülői dorgálástól, titokban akart belopózni a lakásba. A szerencsétlen apa önként jelentkezett a csendőrségen, kihallgatása után azonban első sorban orvosi kezelésben részesítették, mert idegösszeomlást kapott.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
a nagyjelmek színháza

Következő műsor!

Egy film, amely kedvesebb mint a „Nem kérdem ki vagy” és dallamosabb mint az „Egy dal, egy csók, egy lány” volt. A német film-művészet egyik idejű filmje, egy főherceg kalandos története egy pincér leánnyal.

Amikor őiensége szeret

A főszerepekben

Jenny Jugo, Gustav Fröhlich

Ma 5. 15 és 9:30-kor, 3 órakor olcsó helyárral

A levegő hősei

Műsoron kívül az UFA-híradó külön kiadása „A balti mesztársaság”.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lel, negyedévre 240.— lel, félévre 460.— lel és egész évre
900.— lel. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres
előfizetési díj kétszerese.

Az áruló cigarettá-hamu

Bernből jelentik: Egy amerikai vegyész a közel-
multban felbontotta eljegyzését menyasszonyával. A
harcias kis hölgy természetesen

kártérítési keresetet indított volt vőlegénye
ellen.

Ez az angolszász világban köznapi eset. A bíróság
most tárgyalta a pert, kihallgatták mindkét érdekelt
félt. A menyasszony teljes ártatlanságát hangoztatta
és súlyosan megbélyegezte a férfit, akit házasságszé-
delgéssel vádolt.

Drámai szavakkal esetelte, milyen odaadó
és hűséges élettársa lehetett volna a férfinak,
teljesen elzárkózott az őt megkönyező ud-
varlók előtt és biztosra vette a házasságot,
amikor egy szép napon vőlegénye hírtelen
megváltoztatta álláspontját és közölte vele,
hogy — a tervezett házasságból nem lesz
semmi, mert kiábrándult belőle...

A házasságszédelgéssel vádolt férfi, akitől a
hölgy tekintélyes kárpótítási összeget követelt, mind-
ezt a leghívősebb nyugalommal hallgatta végig, majd
amikor az ő kihallgatására került sor, a következőket
mondotta:

— Uram! Vegyész vagyok, szeretem a szakmá-
mat és — nem dicsekvéssel mondom, — fiatal korom
ellenére a gyárban, ahol dolgozom, máris nagy a
respektusom. „Hogy miért bontottam fel az eljegy-
zést? Az oka egyszerű: az ok egyszerűen megesalt...

E szavakra a harcias kis hölgy felpattant helyé-
ről és indulatosan hadonászni és magyarázkodni kez-
dett, hogy ez hazugság, ő senkivel sem volt jóban
ésatöbbi...

A bíróság elnöke csendre intette a sértődött
menyasszonyt, majd a férfinak szólt:

— Folytassa uram!

— Feltűnt nekem, hogy menyasszonyom lakásán,
a hamutartóban oly cigarettá-hamu van, mely nem az
én cigarettáimból származik. Egy óvatlan pillanatban

magamhoz vettem a hamut és a laborató-
riumban vegyelemeztem.

Kiderült, hogy oly cigarettá-ból származik, aminőt én
nem szoktam szívni. Ekkor gyanút fogtam és figyelni
kezdtem, ki jár a menyasszonyomhoz. Nemsokára
siker is koronázta megfigyeléseimet és

kétséget kizáró módon bebizonyosodott, hogy
menyasszonyom korántsem az az „odaadó és
hűséges” nő, aminőnek az imént jellemezte
magát.

Kívánatra meg is nevezhetem vetélytársamat...

— Ne, ne, azt ne tegye! — szólt közbe ekkor a
kiérdemesült menyasszony és zokogni kezdett, majd
törődelmesen beismerte, hogy volt vőlegényének tény-
leg igaza van.

Ezek után a törvényszék a kártérítési pert termé-
zetesen elutasította.

— Az osztálysorsjáték húzása. Holnapután, szeptem-
ber 17-én, reggel 8 órakor, a bucarestii Dalles-
teremben megy vége a Loteria de Stat IV-ik osztá-
lyának húzása. Vegye át tehát mindenki idejében
sorsjegvét, hogy játszahasson ezen a húzáson.

— Németország egészségügyi muzeumot ajándé-
kozott Szlovákiának. A drezdai egészségügyi muzeum
elnöke, Seiring professzor tíz millió lei értékű muzeum-
ot ajándékozott a szlovák államnak. A muzeum
anyagát a német-szlovák társaság már átvette és az-
al Pozsonyban egészségügyi muzeumot rendeznek be.

— Gyűjtőtáborba küldik Horvátországban az
éjszakázókat. Zágrábban szigorú intézkedéseket fog-
násztatnak azok ellen, akik nem tartják be a rendőrsé-
gi zárórát és azon túl az utcán tartózkodnak. Az
éjszakázókat összefojtják és Jaszenovára, az ottani
gyűjtőtáborba küldik. A tábor lakóiból osztásokat
alakítanak és munkaszolgálatra osztják be őket.

— Olaszországban állva hallgatják a rádió kö-
zött hadijelentéseket. Olaszországban a régi római
hősi erények szellemében ezentalálva kell végighall-
gatni a rádióban közölt hadijelentéseket. A rendelet
szerint, egyelőre csak a nyilvános helyeken, amikor az
clasz hadijelentést olvassák fel, akár étkezés közben
is, a harcoló hősök iránti tiszteletből felállanak.

— Egyetem a hadifogolytáborban. Párisból je-
lentik, hogy Château francia alezredes, aki nemrég
tért haza a német hadifogságból, elismeréssel emléke-
zett meg a német fogolytáborokról. A német hatóság-
ok és katonák jóakarattal kezelték a hadifoglyokat
és mindenféle könnyítéseket engedélyeztek számukra.
Az a hadifogolytábor, amelyben ő volt, valóságos
egyetemmé vált és a tudomány összes kérdéseiről tar-
tottak számukra előadásokat.

— Ügyvédi hír. Windbacher György jimboljai
ügyvéd, hosszas és súlyos betegségéből felgyó-
gyult és irodáját személyesen vezeti tovább.

— Haláraitelt kommunista vezető. Budapestről
jelenti a Rador: A Stefani iroda közlése szerint a sze-
gedi különleges bíróság halálra ítélte Kiss Ernő kom-
munistát, a volt szerb területen működött titkos kom-
munistá mozgalom vezetőjét. Kiss Ernőt egy idegen
hatalom érdekében kifejtett felforgató tevékenység
miatt állították bíróság elé.

Az „Intelligence Service” aknamunkája — a volt
Dél-szláviában. Belgrádból jelenti a Rador: Az NTI
közlése szerint március 25-én amikor megtudták,
hogy Jugoszlávia csatlakozott a háromhatalmi egyez-
ményhez, a belgrádi angol követség egyik tagja Bel-
grád utcáin ezeket kiáltotta: „Mindenki vegye tudomá-
súl, hogy mi bármely pillanatban zavargásokat
okozhatunk az országban... Ez a tény nyilvánvalóan
igazolja az „Intelligence Service” működése a volt
Jugoszláviában és a belgrádi angol követség kertjében
megtalált fegyverek és rabbanőanyagok.

— Magyarországon október 26-án kezdődnek az
Országos Protestáns Napok. A magyarországi Beth-
len Gábor szövetség ezidén is megrendezi az Országos
Protestáns Napokat és az összejövetelek sora október
26-án kezdődik. Harmencadikán egyetemes vallási
konferencia lesz.

— Ismert olasz színműíró halála. Rómában har-
mincvolc éves korában elhunyt Corrado d'Errico is-
mert olasz színpadi szerző és filmscenáriumíró. Cor-
rado d'Errico az abessziniai hadjárat idején a LUCE
olasz filmvállalat megbízottjaként Afrikában járt, ahol
gyógyíthatatlan trópusi betegségbe esett. A gyilkos
kór most végzett vele. D'Errico több vígjátéka nagy
színházi sikert aratott, több filmjét Európaszerte
nagy siker mellett vetítették.

„Victoria-bár”

kedden, szeptember hó 16-án meg-
nyílik Timișoara kedvenc uri bárja első-
rendű műccrral és jazz zenével. Jöjjön fel-
tétlenül a megnyitáshoz este 10 órakor.
Tulajdonos ifj. WATZ JOZSEF

— A bolgár rózsaoalg gyógyítja a tüdővést. A
világhírű bolgár rózsaoalgat eddig csak parfümgyár-
lársra használták, az utóbbi időben azonban az orvos-
tudományban is alkalmazzák. A rózsaoalgnak ugyanis
az a tulajdonsága van, hogy a fertőzéseket gyógyítja
és az élő szervezetek rothadását megakadályozza. Az
egyik szófiai egyetemi tanárnak még a tüdővést is
sikerült kezdeti stádiumban rózsaoalggal meggyó-
gyítani.

— Vérébűlt éjfél vacsora. Milánóból jelentik:
A Via Palmanova 121. szám alatti Sacchi-féle penzió-
ban két vendég törzskalkodása következtében véres
jelenetek játszódtak le. Mulatsággal kezdődött a do-
log: a penzió több vendége, a késő éjszakai órákban
egy színházi előadás után a városból hazatérve, asz-
talhoz ült és „pótvacsorát” rendezett. A hangulat ki-
tűnő volt, csupán Trezzani Armando, a penzió egyik
törzsvendége elégedetlenkedett, mert pontosan ő előtte
az asztalon, nagy cserépből egy széleslevelű disznó-
vénny állott és teljesen eltakarta őt az asztaltársaság-
tól. Trezzani kérte a disznóvénny tulajdonosát, a szin-
tén asztalnál ülő Giovanni Agnelli-t, távolítsa el a
vacsora idejére a disznóvénnyt az asztalról. „Olyan
nincs!” — heveskedett Agnelli, — „ha nem tetszik,
tessék máshova ülni”. A nézeteltérésből szóváltás ke-
rekedett, Trezzani nem hagyta magát, Agnelli is vir-
tusodott, úgy hogy hamarosan öre mentek. Szép
sorjában: előbb birokra keltek, majd box-jelenetek
következtek, Trezzani ezután megpróbálta a súlydó-
bást is: megfogta Agnelli-t és behajította az üve-
gajtába, majd amikor ellenfele az üvegeserőpek közül
feltápláskodva is folytatta a verekedést, az elfogyasz-
tott bortól megszédült és a viedal hevében felinge-
rülve az asztalon heverő kést behajította. Agnelli-
ben. Mindezt a jelenlévő idősebb kölygek és urak nem tud-
ták megakadályozni s a lárma erejéig tulajdonos-
nak már csak az a feladat jutott, hogy a „mentőkért
telefonáljon. Agnelli elég komoly sérüléseket szenved-
ett. Trezzanit a rendőrség letartóztatta.

Az élet legnagyobb hősei

A római Campagnában élnek a világ legna-
gyobb hősei, az örök hallgatás barátai: a néma
barátok, vagy másnéven a Trappista barátok.
Ezek a szerzetesek valóban hősei az életnek, doi-
goznak, imádkoznak és maláriásokat gyógyítan-
ak. Cellájuk alig fél négyzetméternyi, nincs benne
egyéb, csak egy keskeny deszkapriccs, ezen al-
szanak ruhástól, a fapriccs mellett egyszerű tér-
deplő és a falon a kereszt, mellette felakasztva a
korbács. Mintha az életük nem volna eléggé ön-
sanyargató, minden pénteken önmagukat meg-
korbácsolják. Hust soha nem esznek. Éjjeli 2 órától
d. u. 4-ig dolgoznak a mezőn és éjjel minden
órában felkeltetik magukat, hogy elvégezzék imá-
jukat, hogy önmagukon uralkodjanak. A néma
birodalom katonái nem beszélhetnek egymással,
csupán egy szót, az üdvözlésre használt monda-
tot: „Memento mori” (Emlékezz a halálra) ejtik
ki ajkukon.

A romániai német népesoport országos atlétikai
versenyeinek győztesei. A Timișoaran rendezett két
napos atlétikai versenyeken Timișoara, Brașov, Me-
dias és Sibiu versenyzői vettek részt. A versenyek
győztesei a következők: 400 m: 1. Kugler (Brașov)
58 mp., 1500 m: 1. Becker Miklós (Timișoara) 4:37,9
p. 400 m gátfutás: 1. Lenart Emil (Medias) 1:05.1 p.
200 m: 1. Graff (Timișoara) 24.3 mp. Súlydobás: 1.
Lenart (M) 11.1 m. Távolugrás: 1. Movatz (T) 620
cm. 4x100 staféta: 1. Timișoara 48 mp., 2. Sibiu 49
mp., 3. Medias 49 mp. 4x400 m. Staféta: 1. Timișoara
3:51.2 p., 2. Medias. 110 m. gátfutás: 1. Lenart (Me-
dias) 19.3 mp. 800 m: 1. Lissay (Sibiu) 2:12.09 p. A
győzelmet a timișoari atléták nyerték meg 118 pont-
tal, 2. Medias, 3. Sibiu, 4. Brașov. Ezenkívül még női
versenyszámok is voltak.

— Az amerikai baptisták segélyt küldenek a francia
gyermekeknek. Vichyből jelenti a Rador: Pétain mar-
sall fogadta Kerschert, az amerikai baptista szerve-
zetek igazgatóját, aki bejelentette, rövidesen megér-
keznek az amerikai baptisták amerikai kiküldöttjei,
akik iskolai konyhákát állítanak fel a francia gyer-
mekek részére és tejet fognak köztük szétosztani.
Pétain marsall a francia kormány és nép nevében
köszönettel fogadta a megígért segítséget.

— Bíróság elé állították a család hitlen elhagyása
miatt. Gologan I. bucarestii lakost, aki házasságot
ígért Petre Elenának. A nő közben gyermeket szült,
de a lakatos úgy őt, mint gyermekét lelkiismeretlenül
elhagyta.

— B. Kulcsár Juliska operanékesnő előkészít aka-
démia, enek, film és színpadra. Timișoara, Bulevardul
Mihai Viteazul 6.

— Bibó Lajos új színműve. „Nincs igralom” cí-
mel elkészült Bibó Lajos három felvonásos új szí-
nműve, amelyet hasonló című regényéből írt és művé-
ben a kezdődő ifjúság leghatalmasabb problémáját
viszi színpadra: a serdülő ifju találkozását a szere-
lemmel. Az író a napokban nyújtja át új művét a bu-
dapesti Nemzeti Színház igazgatójának.

— Egy láda bankjegyet találtak a tengerben.
Egy spanyol gőzös La Coruna kikötőjéből mintegy
száz mérföldnyire az óceánon uszó faládára bukkant.
Mikor a matrózok a ládát kihalászták, abban husz
hatalmas bankjegyköteget találtak, minden kötegen
ezer-ezer különböző állambeli bankjeggyel. A gőzös
kapitánya az értékes leletet a portevdrak kikötő pa-
rancsnokságának adta át, hogy kiderítsék a hatalmas
pénzösszeg tulajdonosát.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-
féle GENIUS arccrém, esteli és nappali haszná-
latra. 1 tégely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1
doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZER-
TÁR, ARAD.

— Megkárosította a társát. Elmann Náthán ga-
lati börtöngyáros feljelentést tett a rendőrségen
Rachmil Lazar nevű társa ellen, szélhámosság és biza-
lommal való visszaélés miatt. A feljelentésben a gyáros
utal arra, hogy amíg a táborban volt, Rachmil külön-
böző ürügyekkel ötezer leit csalt ki feleségétől, ezen-
kívül augusztus 28-án az üzletben levő árut, börtön-
ket, utazási cikkeket és nyersanyagot, elszállította. A
rendőrség a feljelentés ügyében megindította a nyo-
mozást.

— Altatóport adott a cigány a lónak, majd meg-
vette, mint döglöttet. Pap András rakamazi cigány-
sintér furfangos módon jutott hozzá Rác Jánosné
lovához. A gazdaasszony a sintért elhívta, hogy segít-
sen beteg lován. A lovat megnézte a cigány és egy
örizetlen pillanatban álomporral etette meg. A ló fél-
óra múlva „megdöglött” és a sintér azonnal felaján-
lotta, hogy a ló tetemét hajlandó kiszállítani a dög-
térre, a bórét megvásárolja. A „tetem” elszállí-
tása megtörtént és csak három nap múlva derült ki a
csalás. A furfangos cigány jó pénzért eladta a „dög-
lött” állatot.

— **A visszaesetelési kölcsön** egyrészt az ország egészségügyének új alapokra történő fektetésére fordítják, hogy megóvják az országot a bolsevista határokról fenyegető járványoktól.

— **A közmunkaügyi minisztérium közleménye.** Bucurestiből jelentik: A közmunkaügyi minisztérium közölte, hogy úgy a minisztérium, mint a hatáskörébe tartozó hivatali eljárások figyelmen kívül hagyják a hozzájuk érkező névtelen feljelentéseket vagy panaszokat. Akinek a tényállásnak megfelelő közölni valója van, legyen annyi bátorsága, hogy jelezze pontos címét és személyazonossági igazolványának számát.

— **Új alpolgármester Orastien.** Hunedoaramegye prefektusa Orastie alpolgármesterévé Paveloni Florian ügyvédet, Paveloni Valer orastiei görög katolikus esperes fiát nevezte ki, aki már át is vette hivatalát.

— **Orvosi hír.** Dr. Fischer Iona gyermekorvos hazaérkezett, ismét rendel. Arad, Str. Duca 20.

— **Kicsérülők a vadászati engedélyekért.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium közli, hogy a vadászati fegyverviselési engedélyeket kicsérülők azok részére, akik ebben az évben még nem kérelmeztek. A becsérésért az illető katonai parancsnokság látamozása és a megyei vadászati felügyelőség értesítése után a prefekturák adják ki.

— **Hírek a magyar kormány átalakításáról.** Berlinből jelenti a Rador: Tartják magukat a hírek a magyar kormány átalakításáról. A hétfői parlamenti tanácskozások után valószínűleg nagyjelentőségű közlés történik a kérdéssben.

— **Aradi utlevélkérek figyelmébe.** Az aradi rendőrkezesúra felhívja az utlevelet kérő személyek figyelmét, hogy az erre vonatkozó kérvényt esküvel személyesen, illetve meghatalmazással ellátott ügyvéd útján lehet benyújtani. Ugyanígy vehető át a már kész utlevél is. Egyébként indokolt esetben bárki kaphat utlevelet.

— **Csak hadirokkantak kapnak dohánytőzsdé engedélyt.** Az autonóm monopóliáztár igazgatótanácsa legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy az összes jóváhagyott dohánytőzsdényvitási kérelmeket semmisnek tekintik és azokat hadirokkantaknak adják.

— **Eltűnt postaküldemény a Közelkeleten.** Isztambulból jelenti a Rador Londonból jött hír megerősíti az Irak, illetve Irán felé küldött posta elvesztését, amit az „ellenséges hadműveleteknek tulajdonítanak.”

A fővárosi nivóju, modern berendezésű

Boian-cukrászda

szeptember hó 18-án **újra megnyílik**, új helyiségben **Aradon a színházzal szemben**, Banca Româneasca-palota

Naponta friss süteménykülönlegességek, bombonok és cukorkák, elsőrendű gustarés és egyéb finom készítmények nagy választéka találhatóak.

— **A török képviselőház ülése.** Ankarából jelenti a Rador: A török képviselőház ülésének napirendjén a Svájjal kötött kereskedelmi egyezmény meghosszabbításának jóváhagyása szerepel. E tárgyalás után a képviselőház üléseit előreláthatólag novemberig elnapolják.

— **Véres verekedés.** Popovici Ifrapt hunedoaramegyei Tamasasa községbeli gazda Orastie egyik kereselmájában összeverekedett Burdus Ion gridi gazdálkodóval. Burdus kést rántott és tizenkét készsúrással megsebesítette ellenfelét, akit súlyos állapotban a kórházba szállították. Burdust a rendőrkég letartóztatta.

— **Pusztító földregés Anatóliában.** Isztambulból jelenti a Rador: Az anatóliai földregés óriási rongálásokat okozott. Agri helytartóság területén és más vidékeken szinte egész falvak elpusztultak. Sok embert maguk alá temettek a romok, sok az áldozat. A Van-környéki falvak szenvedtek a legtöbbet a földregés következtében, itt eddig száz halottat találtak a romok alatt, a mentési munkálatok tovább folynak, mert feltehető, hogy még sokan életüket veszítették. Sok sebesültet kórházba szállítottak.

— **Kielégítő Marcel Deat egészségi állapota.** Vichyből jelenti a Rador: Jólértesffit körök megcáfolták azt a hírt, amely szerint Marcel Deat meghalt. A szombaton Párisból érkezett hírek szerint Deat még a versaillesi kórházban van és egészségi állapota kielégítő.

— **Keresztet loptak.** Szeptember 5-én éjszaka eddig még ismeretlen tettesek ellopják két fakeszeszet, amelyet a sishisoarai római katolikus egyházközség állított fel. A keresztek négy méter magasak voltak és tölgyfából készülték, azzal a céllal, hogy a könyörgő körmenetek állomásai legyenek.

— **A közegészségügyi miniszter ellenőrző látogatása Aradon és Hunedoaran.** Tomescu dr. közegészségügyi miniszter az elmúlt napokban Aradon és Hunedoaran járt, ahol megtekintette a közegészségügyi intézményeket. A miniszter megelégedését fejezte ki az intézmények vezetésében tapasztalt rend és ügybuzgóság fölött.

— **Részvénytársaságok és vállalatok új munkarendje.** A munkaügyi minisztérium a részvénytársaságok és vállalatok hivatalai részére szeptember 15-től új munkarendet léptetett életbe. E szerint ezekben a hivatalokban reggel 8 órától déli 1 óráig tartanak hivatalos órák. Hétfőn, szerdán és pénteken a fentiekben kívüli délután 4 órától 7 óráig is dolgoznak.

— **Lisztrevizálás Alexandriában.** Ankarából jelenti a Rador: Kairóból érkezett hír közli, hogy Alexandria város katonai kormányzója elrendelte a kereskedők és sütőiparosok birtokában lévő buza és lisztkészletek lefoglalását.

— **Aradon még ma és holnap benyújthatók az élelmiszerjegyre vonatkozó nyilatkozatok.** Megértük, hogy Aradon is életbeléptetik az új élelmiszerjegyrendszert és ezzel kapcsolatosan minden esaládfőnek nyilatkozatot kell adnia családja személyeiről. Hétfőn az A—G betűvel kezdődő nevek már bedták ezt a nyilatkozatot, ma kedden a H—P betűsökre, holnap szerdán pedig az R—Z betűsökre kerül sor. Az Arad belvárosiak a kulturpalota kiskermében, a pernyáviaiak az ottani közmívelődési házban, a ségalak ugyancsak a kulturházban, a gájaiak és buzsákiak a gáji közigazgatási kirendeltségnél, a Gradistei-telepiek az ottani kirendeltségnél, az ó és ujmicaleaiak pedig a micaleai közigazgatási kirendeltségnél nyújthatják be nyilatkozatukat. A szükséges nyomtatvány a dohánytőzsdékben és papirkereskedésekben kaphatók.

— **Roosevelt neje:** az „első számu önkéntes.” Newyorkból jelenti a Rador: Az NII közli, hogy a Reuter egy newyorki távirata szerint Roosevelt elnök nejét kinevezték az Egyesült Államok polgári védelme alelnökévé. E kinevezést nyilvánosságra hozva La Guardia kijelentette, hogy Rooseveltné az „első számu önkéntes.”

— **Bezárták az aradi Neptun-strandot.** A város kezelésében és tulajdonában lévő aradi Neptun-strandfürdőt hétfőn bezárták. A város illetékes ügyosztálya ezzel kapcsolatosan felszólította a strandbérlet tulajdonosokat, hogy holmijaikat szállítsák haza a kabinokból, mert azokért továbbra nem vállalnak felelősséget.

Munkásóra a román rádióban

Bucurestiből jelentik: A román rádió a közeli napokban munkásórákat iktat napi műsorába, melynek anyagát a munkaügyi minisztérium irányítása alatt állítják össze. A munkásóra keretében közmívelődési közlemények, tájékoztatók és zeneszámok hangzanak el.

Halált okozott a felrobbant benzín

A Corriere della Sera című milánói lap borzalmas családi szerencsétlenségről számol be, mely Nápoly mellett történt. Sparaco földműves és felesége egy tartály benzint vásárolt Nápolyban s amikor odahaza este a benzint két kisebb tartályba akarták átönteni, az asszony égő gyertyával világított férjének a kamrában. A benzín a következő pillanatban felrobbant, a házaspár ruhája meggyulladt és a segélykiáltásukra odasiető szomszédok csak nagy nehezen tudták elfojtani a tüzet. Az asszony oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kórházban kevessele utóbb meghalt, férjének állapota is válságos.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

A spanyol zene, ének, tánc, és szerelem filmje

Szerelmek éneke

IMPERIO ARGENTINA

Híradó: A hálai másztárs 63 egy...

Gabona-, liszt- és kenyérárak Aradon

Az aradi városi ellátásügyi hivatal most megjelent 45. számú rendeletében szeptember 13-tól újabb rendelkezésig a gabona, liszt és kenyér árát Arad területén az alábbiakra nmaximálta: tizezer kilós vagon buza (75 kgr-os és 3 százalék idegen anyaggal) a berakási helyen 110 ezer lei; tizezer kilós vagon rozs (68 kgr-os és 3 százalék idegen anyaggal) ab berakási hely 90 ezer lei; tizezer kilós vagon árpa (60 kgr-os és 4 százalék idegen anyag-4 százalék idegen anyaggal) ugyancsak ab berakási hely 77 ezer lei; kukorica (16 százalékos nedvességi) 72 ezer lei. Buzából készült népliszt a malomban, vagy nagyleraktnál, beleértve az összes díjakat 14 lei, nagybani viszonteladónál 14.75 lei és kiskereskedőnél 15.50 lei, buzából készült fehér tészta-liszt 50 lei, 53.40 lei, illetve 16 lei. Péksütemény darabja (hat dekás) 4 lei. Hetven dekás népkenyér darabja péknél 10 lei, házhoz szállítva vagy viszonteladónál 10.50 lei. Készíthetnek a pékek 2—5 kgr-os kenyeret is amelynek kilóját a pékségben 12 leiért, mérletik, házhoz szállítva, vagy viszonteladónál 12.50 lei.

— **Londonba érkezett a szovjettel tárgyaló amerikai küldöttség.** Amszterdamból jelenti a Rador: Vasárnap este repülőgépen Londonba érkezett a moszkvai tárgyalásokon résztvevő amerikai küldöttség több tagja, valamint Umansky washingtoni szovjet nagykövete.

— **Dolgozik az amerikai hecesajtó.** Newyorkból jelenti az TNI: Roosevelt elnök háborús hírvérese nyomán valamennyi amerikai lap hatalmas címek alatt közli és kommentálja a külügyi államtitkárság közleményét, amely beszámol arról, hogy Grönland és Izland között elsüllyesztették az ezerhétszáz tonnás Montana nevű panamai lobogó alatt hajózó amerikai szállítóhajót.

— **A fasiszta nagytanács ülése.** Rómából jelenti a Rador: A fasiszta párt igazgatótanácsát szeptember 23-ra rendes ülésre összehívták.

— **Eredménytelen angol támadás Catania ellen.** Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás pénteki közleményét, amely szerint Északafrikában olasz és német repülőgépek sikerrel bombázták a Tobruk környéki szárazföldi célpontokat. Az angol gépek Benghazit lakónegyedeit támadták, míg a Catania elleni támadás eredménytelen maradt.

Sakkverseny magyar győztesei. A trencsénteplici nemzetközi sakkversenyen az első díjat Foltys nyerte, míg a második és harmadik helyezést Szily, illetve Füstér magyar versenyzők biztosították.

Ügyeletes gyógyszerárak

Kedden, szeptember 16-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei-tér), Omescu (Regina Maria-ut és Alexandri utca sarok) és Kesztenbaum (a gyermek-kórházzal szemben).

Szeptember 13-tól 19-ig Brasovban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Scholtes (Str. Brancoveanu 7.) és Schmidt (Str. Hirscher 14.)

Mozi

Aradon kedden a mozik műsora a következő: Fórum: A levegő hősei (Német film) Corso: Szerelmek éneke (Spanyol film.)

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

A spanyol zene, ének, tánc, és szerelem JÖN!

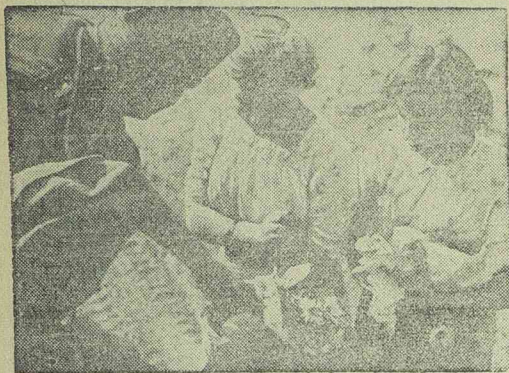
Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor

A szezon leghatalmasabb slágere: JÖN!

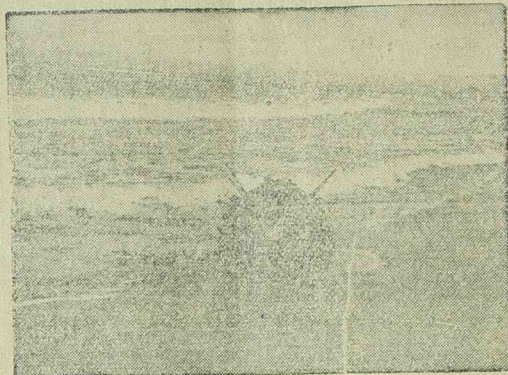
A vörös bestiák

Egy film amit Bucurestiben hónapok óta óriási sikerrel játszanak. A bolsevista kegyetlenség, terror, vér-fürdő megrázó és szörnyű drámája. A bolsevista forradalom és a cári Oroszország emberileg elképzelhetetlen összecsapása, a hírhedt SEBASTOPOL cirkáló rémtettei. A sebastopoli kormányzó leányának önfeláldozása s hősiessége.

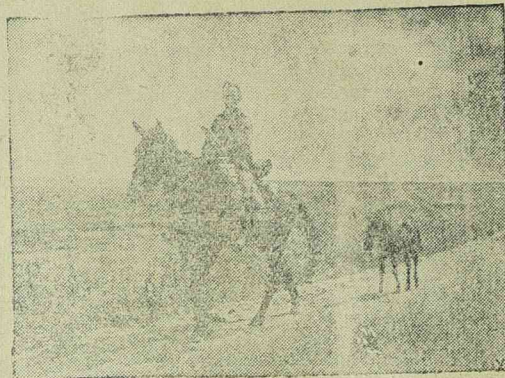
A német filmművészet legnagyobb alkotása és dicsősége e film. A tanulóifjúság részére a film engedélyezve.

Ukrainai leányok virágokkal fogadják a német katonákat

Angol tengeri aknát sodort partra a víz

A csikó a keleti fronton is követi anyját

SPORTSEMÉNYEK

Szép sikerrel rajtolt az egyesült csapat

Chinezul-CAMT—Politechnica 8:1 (3:0)

Megértés, bajtársiasság és lelkes küzdeniakarás jellemezte a két legrégebb timisoarai egyesület összefogásából alakult csapat első közös játékát.

Ez a megértő szellem a jövő záloga lesz az egyesület szebb jövőjének felépítésénél.

A vasárnapi első siker azonban még nem ok a vigalomra, mert a Chinezul-CAMT ezen alkalommal egy olyan csapattal találta magát szemben, amely edzést még alig tartott és így nem tudott még ellenállást kifejteni a nagy játékedvel küzdő lila-zöld fiukkal szemben. Ez azonban mitsem von le abból az elismerésre méltó teljesítményből, amit ezek a fiúk ezen nagy győzelemmel elértek.

A játék folyamán már az első percben Kovács pompás felső sarkos nagy lövésével vezetéshez jut a

fuzionált csapat (1:0). Ezután az egyetemisták hosszú ideig ellenállnak, végre a 33. percben Csapó 16-os szabadrugása védhetetlenül a hálóba furódik (2:0). Majd két perc múlva Wilhelm bombája jut a felső sarokba (3:0). Szünet után a 9. percben Tóth laposan a sarokba céloz (4:0). A 23. percben Burokot dancsolják, amiért 11-es jár és ezt Losoncz értékesíti (5:0). Néhány perc múlva a Politechnica szépit ugyancsak 11-esből Giurgiu révén (5:1). Az utolsó öt, percben egymásután még három gólt érnek el a lila-zöld fiúk, mindháromat Tóth nagy lövése nyomán, melyek közül az első közvetlenül, míg a másik kettő Burok segítségével jut a hálóba (8:1).

A Chinezul-CAMT összeállításá ez volt: Momirov — Galgóczy, Freihardt — Iliás, Petsovsky, Losoncz — Csapó, Tóth, Kovács, Wilhelm, Burok.

Nem tud nevéhez méltóan szerepelni a Ripensia

Electrica—Ripensia 4:2 (4:2)

A Ripensia híveit egymásután nagy csalódások érik, mert a mostani csapat nem képes nagy nevéhez méltóan szerepelni. Kiöregedett játékosok mellett gyenge képességű fiatalok vannak és csak igen kevés a teljes értékű játékos, akik azonban ilyen társak mellett nem tudják tudásukat érvényre juttatni. Szomorú tény az, hogy sok jó játékosuk a kék-pirosoknak

csak az edzéseken vesz részt, de a mérkőzéseken cserbenhagyja a csapatot.

Ezzel szemben az Electrica egy nagyszerű erőnlétben lévő csapat biztosan győzött és ez a győzelme teljesen megérdemelt.

A küzdelem meglehetősen nagy iramban kezdődött és eleinte kiegyenlített volt a játék. A 3. percben Gaál szerezte meg a vezetést (1:0), de egy perc múlva Kovács kiegyenlített (1:1). Az Electrica van fölényben,

mégis a 18. percben Tabacu szép lövéssel a Ripensiaát juttatja vezetéshez most, két perc múlva a tehetséges Wilhelm révén az Electrica egyenlít (2:2). A 25. percben Bindea kézzel érinti a labdát, 11-es, amit Gaál értékesít (3:2).

Az Electrica jobb erőnléte és kiegyensúlyozottabb játéka mindjobban érvényre jut és a 35. percben Wilhelm újabb gólt rug (3:2). Szünet után a Ripensianak 11-esből alkalma volna javítani, de Voda lövését Trifunov kifogja. A játék érdektelenné válik, majd a mérkőzés vége felé a reklamáló Voda a kiállítás sorsára jut. A csapatösszeállítások:

Electrica: Trifonov — Gindel, Müller — Janovits, Pósa, Marcu — Caba, Pozmor, Biró, Gaál, Wilhelm.

Ripensia: Cristi — Bindea, Tóth — Giurgeu, Körtormányi, Coman — Beke, Voda, Kovács, Malcoei, Tabacu.

Az UDR a nagy eredmények sorozatában

UDR—Vulturii 7:0 (3:0)

Ugylátszik, hogy az UDR, a beavatottak várakozásának megfelelően, a Basarabia-kupa első csoportjának győztese lesz, az első két mérkőzés nagy eredménye legalább is ezt mutatja.

A resitai csapat a Vulturii ellen is biztosan győzött.

A Iugoji csapat nem tudott ellenállani a resitaiak lendületes támadásainak és ha néha-néha szóhoz is juttottak, akkor a pompás formában lévő Konrádon minden elakadt.

Az UDR góljain Csipai (2), Dura (2), Köhl, Huber és Popa osztoztak. A két csapat összeállítása ez volt:

UDR: Konrád — Fodor, Alasu — Nagy, Csipai, Szöllösi — Dura, Huber, Cosma, Zsicsik, Köhl.

Vulturii: Darabont — Csonka, Dorogi — Stoica, Hambalkó, Schild, Schira, Todor, Igna, Farkas, Popa.

Csapatösszeállítások:

CFR: Gruin — Covajdean, Barna — Dobosan, Urecheatu, Ilici — Lungu, Inczedy, Röck II, Bandu, Batrin.

SSMR: Kovács — Pataki, Dittrich — Stach, Floruti, Brand — Lakatos, Weisz, Balázs, Lakstätter, Almer.

EGYÉB BASARABIA-KUPA EREDMÉNYEK

București: Unirea-Tricolor—Turda 4:0 (1:0), Rapid—Olimpia 6:1 (3:0), Juventus—Venus 7:1 (4:0), Sportul Studentesc—Carmen 2:1 (1:1), Galati: Gloria CFR—DVA 6:2 (5:1), Petrosani: Jiul—CFR Simeria 11:2 (5:1), Deva: Corvin—Minerul 1:0 (0:0), Brașov: ACFR—Bansa 8:0 (4:0), UAB—Voina 2:2 (1:0), Ploesti: Astra—FC Ploesti 5:1 (2:0).

Döntetlent érdemelt volna az SSMR

CFR—SSMR 3:2 (3:0)

A CFR a játék első részében kitűnően játszott, de azután a saját maguk által döntött iram változatai lettek és csaknem pontot adtak le egy olyan mérkőzésen, amelyen már 3:0 arányban vezettek. Az SSMR a döntetlent megérdemelte volna annál is inkább, mert egy szabályos góllal kiegyenlítették, amit azonban az aradi Höhn játékvezető némi tévovázás után nem adott meg, holott az első pillanatban a középre mutatott.

Góllövők: Inczedy (2) és Batrin, illetve Lakatos és Balázs.

Külföld

A FERENCVÁROS ÉLENK KÜZDELEMBEN LEGYŐZTE EGYIK NAGY VETÉLYTÁRSÁT FERENCVÁROS—GAMMA 5:3 (2:3)

Ferencváros: Csikós — Szojka dr., Waldinger — Sárosi III, Polgár, Nagy — Lukács, Kiss, Finta, Jakab, Gyetvai.

Gamma: Havas — Szilvási, Kónya — Magda, Tóth I, Hires — Kincses, Tóth II, Turay II, Horváth II, Patkoló.

Nagyon heves iramu élénk és főleg változatos küzdelmet vívott a két csapat, amelyből az ilyen nagy küzdelmekben megedzett Ferencváros került ki győztesként. A vezetést a Ferencváros szerezte meg Jakabnak a 6. és 8. percben rugott góljaival (2:0), de a Gamma nem lankadt és a 20. percben Kincses, a 22-ben Tóth II és a 33. percben pedig Horváth II góljaival a maga javára fordította a féldíj eredményét. A Fradi a második féldíj huszadik percében előre küldte Sárosi III-at a csatársorba, míg Kisst hátravolták, ennek a cserének rögtön megvolt az eredménye, mert a 22. percben Sárosi III kiegyenlített (3:3), sőt később a vezetést is megszerezte (4:3), végül pedig Lukács 5:3-ra alakította az eredményt.

A magyar NB I további eredményei:

MÁVAG—NAC 1:1 (1:1).

Ujpest—Kispest 6:0 (4:0).

Szeged—Ujvidéki AC 9:2 (6:0).

WMFC—KolAC 3:2 (2:2).

Szolnok—Elektromos 2:1 (1:1).

Lampart—SalBTC 3:1 (1:0).

DiMÁVAG—SzVSE 7:2 (4:1).

Az ötödik forduló után a magyar NB I-ben ez a helyzet: Vezet a Szeged 9 ponttal, a további sorrend: Ujpest 9, WMFC 8, NAC 7, Ferencváros 7, Szolnok 7, Gamma 6, Elektromos 5, DIMÁVAG 5, KolAC 4, SalBTC 4, UAC 4, MÁVAG 2, Lampart 2, valamint Kispest és SzVSE pont nélkül.

MAGYARORSZÁG—HORVÁTORSZÁG 4:2

A nemzetek közötti teniszmérkőzést a Róma-serlegért a magyar csapat nyerte meg. Az első napi 1:1 után a két párost a magyarok nyerték meg és így 3:1 lett az eredmény. A harmadik napon Romhányi verséget szenvedett Branovistól (3:2). Asbóth ellenfele Puncsees nem érkezett meg és így a végeredményben Magyarország győzött 4:2 arányban.

MAGYARORSZÁG—OLASZORSZÁG 21:20

A két nemzet kerékpárosai közötti visszavágó versenyt a magyarok nyerték meg a fenti arányban. A versenyt az olimpiai versenyszámokban a budapesti Millenáris-pályán rendezték 10.000 főnyi közönség jelenlétében.

DÁNIA—SVÉDORSZÁG 2:2 (2:0)

A két ország válogatott labdarugó mérkőzését Stockholmban tartották 50.000 főnyi közönség jelenlétében.

Sport-Foto-Optic
A legelőssőbb oriokek
és azok javítása
A. M. MULLER-nél
TIMISOARA
I, Str. Solderer 11
Telefon 10-19. Flóktüz et: IV, Bul. Berthelot 10

BÉCS GYŐZÖTT BERLIN FELETT

A két város labdarugó csapatai két mérkőzést tartottak, egyet Bécsben és egyet Berlinben. A bécsi mérkőzést 5:2 arányban megnyerték a bécsiek, míg Berlinben: Berlin—Éecs 3:3 arányban döntetlenül végződött.

WAGEMANN 752 CM-T UGROTT

Egy Halleban megtartott atlétikai versenyen Wagemann 752 cm-es ugrásával az idei év legjobb európai teljesítményét nyújtotta.

= KÖZGAZDASÁG =

Négyszázmillió lei hitel az őszi mezőgazdasági munkálatokra

Kielégítően folynak az őszi szántások

Az Argus című bucarestii közgazdasági lap foglalkozik az ország mezőgazdasági helyzetével. Rámutat a lap arra, hogy a mezőgazdák és szakemberek megállapítása szerint a kukorica, amely mindenütt jó körülmények között fejlődött,

hozzávetőlegesen négyszázhatvan ezer yagon terméshozamot ígér.

Miután ebben az évben hárommillió hétszáz ezer hektárt vetettek kukoricával, az átlagos hektáronkénti termés ezerkétszázötven kilogram körül lesz.

Az őszi szántási munkálatok kielégítően folynak, közlések szerint eddig közel másfélmillió hektárt szántottak. A földművelésügyi minisztérium

az őszi buzavetés fedezésére négyszázmillió lei hitelt kért.

A lap szerint az idei csapadékdús nyár következtében még ott is, ahol többszöri kapálással igyekeztek a vetés közül a gazt elpusztítani, különböző élősködők ütötték fel a fejüket, amelyek egyes vidékeken harminc-ötven százalékos kárt is okoztak. Különösen a napraforgó szenvedett a rozsától.

A károknak a jövőben való megakadályozására a földművelésügyi minisztérium széleskörű intézkedéseket hozott és a mezőgazdasági kamarák útján megfelelő mennyiségű ellenszert adott és szakembereket irányított az élősködők okozta kárvallott vidékekre.

Román gazdasági bizottság Berlinben

A Románia és Németország között fennálló gazdasági megállapodások értelmében a közeli napokban román gazdasági bizottság indul Berlinbe a román-német gazdasági bizottság ülésére.

A bizottság a két ország közötti nemesített vetőmag csere ügyét tárgyalja meg. A küldöttség vezetője Pana Aurelian földművelésügyi minisztériumi államtitkár, tagjai pedig Frunzescu minisztériumi vezértitkár, Constantinescu tanár a nemzeti állattenyésztési intézet igazgatója és Calniceanu Constantin, a minisztérium növénytermelési osztályának igazgatója. A vegyes bizottság üléseit felváltva Berlinben és Bucarestben tartják.

Jutalom a vadászati törvény elleni kihágások felfedezőinek. A hivatalos lapban megjelent rendelet törvény intézkedése értelmében a vadászati törvény elleni kihágók felfedezőinek abban az esetben, ha a kihágási jegyzőkönyvet 1941 június 10-e után vették fel, a megállapított pénzbírság felét adják jutalmul.

NÉGYESFEL DECIS ÜVEGEKBE IS ÁRULHATÓ A SÖR. A közellátási államtitkarság rendeletet adott ki, amelynek értelmében további intézkedés megengedte, hogy a sört négyesfél decis üvegekben is forgalomba hozzák. Az államtitkarság által megállapított ár 15 lei.

Elhalasztották a sibiui árumintavásár megnyitását. Sibiuból jelentik: A sibiui árumintavásár megnyitását, melyre az elmúlt vasárnap került volna sor, szeptember 21-re halasztották. Az innepélyes megnyitáson megjelenik Marinescu miniszter is. (Universul.)

FORDITÁST

román és magyar nyelven, okmányokat, irodalmi és szakműveket

VÁLLALOK

Cimeket a tímisoarai kiadóba kérek

A VÖRÖS POKOL

Pjotr Fedorovics Tobeljov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

29

Délben két ór őrjási kondérban behozta a foglyok ebédjét, egy harmadik pedig kosárba kenyeret cipelt utánuk. A foglyok a pricek alól előszedték a csajkát és a fakanalat és a kondérhoz mentek, amelyből az egyik ör valami levesfélélt merített nekik. A fekvőhely alatt megtaláltam a csajkát és benne a kanalat és én is jelentkeztem ebédért.

Bizony az első osztályú ellátás után, amelyben eddig részem volt, a hig lőty és a dohos kenyér nem volt uri lakoma, de hát éhes voltam és ettem.

Szomszédommal, az öregemberrel, hamarosan megismerkedtem. Megtudtam, hogy Zinovjev báró, Grigorij Danilovics Zinovjev, volt államtanácsos és földbirtokos.

Bizalmat éreztem iránta és elmondtam neki történetemet, amelyet érdeklődéssel hallgatott meg.

— Ismertem édesapját, fiacskám, Fedor Alexandrovics Tobeljov ezredes barátom volt. Sajnálom, hogy kivégezték. De azt hiszem, hogy a mai világban jobb meghalni, mint élni.

Kizsúnet után hozzátette:

— Nem tudom, mi a szándékuk velem. Tavaly óta egyik börtönből a másikba hurcolnak. Ha már nem lehetnek szabadon, hát akkor inkább ítéljenek halálra és végezzenek ki. De így nem bírom tovább.

— Elhiszem, bátyuskám, hogy ez nem neked való élet, ez a megaláztatás és lemondás minden kényelemről.

— Ne érts félre, Pjotr Fedorovics, nem a testi nyomorúságok miatt nem bírom tovább ezt az életet. Két gyermekem van, akiknek sorsa aggaszt és

akikről immár egy esztendeje nem tudok semmit. A fiam, Lev Grigorovics, lovaskapitány volt a cári hadseregben és végigcsinálta a háborút. Mikor bekövetkezett a kommunista uralom, felszólították, hogy teljesítsen tovább szolgálatot a vörös hadseregben. A fiam azonban több tisztársával együtt Szibéria felé szökött, mert úgy értesült, hogy ott komoly katonai szervezkedést készítenek elő a szovjeturalom leverésére. Amióta elment, semmi hírt nem hallottam felőle. Mégis minduntalan faggattak, vallattak és végül is letartóztattak, de előbb kiültek börtömről és mindenemet felprédálták. A másik gyermekem a lányom, Anna Grigorovna...

Mélyet sóhajtott és a szemében könny jelent meg.

Néhány perc múlva lecsendesedett és folytatta:

— A lányom, Anna Grigorovna tizenéves éves volt, amikor ránküzdült a szerencsétlenség. Félességem a szívével régóta betegeskedett. Aztán, amikor fiam menekülése után, mindenünk elveszett és még az ékszerünket sem menthettük meg, gyenge szíve nem bírta el az izgalmat és egy napon hirtelen meghalt abban a kicsiny parasztházban, amelyben egyik volt jobbágyunk jóvoltából meghúzódhattunk. Nem is tudtuk szegényt rendszeren eltemetni, mert a falusi pópát éppen néhány nap előtt verték agyon a vörösök. Néhány paraszt segítségével éjszaka vittük durva deszkából összerótt koporsóját a tölem elvett birtokon levő családi sírboltunkba és valósággal belepoltuk a megboldogultat oda. Én magam végeztem el a temetési szertartást úgy, ahogy tudtam és az egyszerű földmivések meghatottan mondták az áment imádságomra.

— A temetési utáni második éjszaka vörös katonák puskatussal zörgették meg a kis parasztház kunyhóját. Ivan Oszipovics Bunin, a volt jobbágyom, megkérdezte, mit akarnak? Azt válaszolták, hogy értem jöttek és siessekké kifelé. Nem tudtam elbucszni a leányomtól. A boldogtalan gyermek, akit az izgalom igen kifárasztottak, mélyen aludt. Nem volt szívem fölébrennen és közölni vele, hogy el kell válnunk. Különbösen is a vörös katonák türelmetlenkedtek odakint. Ivan Oszipovics sügva kért, hogy csak menjek nyugodtan, ne aggodjék a lányomért, mert majd gondja lesz rajta. Megesküdött a káráni

A román hitelintézet alapszabályának módosítása. A hivatalos lapban megjelent rendelet törvény módosítja a román hitelintézet alapszabályát. A módosítás értelmében a hitelintézet célja, hogy új vállalatok alapítására és jelenleg működők kereskedelmi alapjainak zsidóktól és idegenektől történő átvételére románnak hitelt folyósítson.

Százmillió lei értékű posztó Bessarabiába. A nemzeti szövetezeti intézet elhatározta, hogy százmillió lei értékű posztót küld Bessarabiába. Ezen kívül még nagyobb mennyiségű cipőt is szállítanak.

A német-török kereskedelmi viszony. Berlinből jelentik: A német és török kiküldöttek között Ankarában folyó kereskedelmi tárgyalásoknak az a célja, hogy a régebbi német-török kereskedelmi kapcsolatokat újból helyreállítsák. Németország 1939-ben 51 százalékkal a török behozatal és 37 százalékkal a török kivitel listáján az első helyen állt. A kereskedelmi szerződést 1939-ben nem hosszabbították meg és ennek kedvezőtlen kihatása volt. Tavaly utabbi kereskedelmi egyezmény létesült a két ország között és 1941 májusában Németország már ismét körülbelül negyven százalékkal szerepelt a török kivitel listáján.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.81—45.54. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szová' korona (38 százalékos felárral): 4.62—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.16—3.28, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): angol font 757.44—787.22, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Határidő van!

SZEPTEMBER 20:

A helyi és kombinált folyamhajózási áruszállítási díjszabás husz és a személyszállítási díjszabás huszonöt százalékos emelése.

A behajtási pénzügyigazgatóságok megkezdik a négyszázalékos kamatozású „Renta unificata 1941” elnevezésű állami kötvények szétszósztását.

SZEPTEMBER 30:

A román és az országban állomásozó német katonai egységek részére történt szállítást után esedékes bélyegilleték, fogyasztási és forgalmi adó eddig a napig kifizetendő.

Behozatali regisztrerek láttamozása lejár. Rekvirálási bónok bevonása és kifizetése eddig a napig történik.

Fa- és gumitalpu textilcipők vámkedvezménye lejár.

Szent Szüze, hogy nem hagyja el. Holdvilágos éjszaka volt és az ezüstös sugarak halvány fényében még egyszer ránéztem Anna Grigorovna tejfehér arcára. Akkor láttam utoljára a lányomat. Nem tudom, mi lett vele.

Végzetlen bánat csegett ki az öreg Zinovjev báró szavaiból. Némán hallgattam. Éreztem, hogy hiába próbálnám vigasztalni. Minden szó csak üres frázis lenne.

Megértettem, hogy ilyen lelki kinok és bizonytalanságok között valóban ezerszerre nehezebb a börtöndét.

Már néhány napja voltam a pincebörtönben, amikor első ízben vezettek kihallgatásra. A kihallgatás a belügyi népbiztosság épületének egyik földszinti szobájában folyt. Jelen volt a kihallgatásnál Bogozov is és a legtöbb kérdést ő intézte hozzám.

— Tavaris, — kérdezte a jegyzőkönyvvezető mellett ülő fiústós kényű csekabiztos — mi a néved?

— Dimitrij Petrovics Usztenszkij.

— Nem igaz! Téged Pjotr Fedorovics Tobeljovnak hívnak.

— Tavaris, ha ti jobban tudjátok, kicsoda vagyok, akkor mit faggattok engem?

Ivan Vazulovics Bogozov indulatosan rácsapott tenyerével az asztalra:

— Az exhumálási eredmény is elég bizonyíték arra, hogy te vagy valóban Pjotr Fedorovics Tobeljov.

— Hogy tizenhat helyett csak tizenöt holttestet találtak a sírban, az még nem bizonyíték arra, hogy én vagyok a tizenhatodik.

— Öt éven keresztül együtt voltunk a katonai akadémián. Naponta láttalak. Tehát elég jól ismerlek.

— Én már hallottam arról, hogy voltak emberek, akik úgy hasonlítottak egymásra, mint egyik tojás a másikra és amellet nem is voltak rokonok. Itt is ilyen hasonlatosság esete forog fenn biztosan.

Bogozov erre a kezébe vett egy kis dobozkát, amely az asztalon volt. Kivett belőle egy fémből való rozettát, amelyet a katonai akadémia növendékei a sapkájukon viseltek.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II kerületben: Hayer-tózsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicicia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Fűszeres segéd és egy inas azonnali belépésre kerestetik. Jancsó Coloniale, Timisoara II. Str. 3 August 29. (2232)

Főtéri uridivatüzlet Aradon, keres megbízható ügyes segédet, aki 3 nyelvet (román, német, magyar) jól beszél. Fényképes ajánlatokat, fizetési igényléssel, kérem Rudolf Mosse, Arad Str. Eminescu 8. al. (2232)

Keresünk azonnala gyakorlott szalagszövőket és paszományosokat, vagy nőket. Fil-Art S. A., Timisoara II., Str. Deva. (2238)

Női konfekció munkára szabósegédet aki gépeln tud alkalmazok. Krivus Arad, Bul. Reg. Maria 9. etaj II. apart. 28. (3568)

GYÓGYSZERÉSZT vagy gyógyszerésznőt diplomával, vagy anélkül, feltétlenül megbízható, három nyelvet beszélőt, hosszú alkalmazásra, azonnali belépésre keresek. Csillag-gyógyszertár, A. Gönczy, Alba-Iulia. (3118)

Iszán, hosszabb gyakorlattal, gazdaságba kerestetik. Felesége baromfityényszerítéshez, háztartáshoz értsen. Jelentkezni 8-9 és 14-15 óra között. Timisoara, telefon 19-01. (2256)

Fanoncokat jó fizetéssel, akik a kályhás szakmát tanulni akarják, felveszek. Fiesz János cserépkályhagyáros. Timisoara, Str. Plavosin 19. (2254)

Házmasterpár, aki liftkezeléshez ért, többgyermekes is felvétetik okt. 1-re, nagyobb bérházba. Arad, Str. Eminescu 30. (3600)

Szépen butorozott szoba a belvárosban azonnal kiadó. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3599)

Angol munkához is értő varrólányt felveszek. Arad, Grădite, Str. Buciumului 9. (3595)

Perfekt kékítő nőket állandó munkára azonnal keresek. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3593)

Mindenest vagy bejárónót azonnala keresek. Arad, Str. Nicu Filipescu 21. (3592)

Házmasternek október 1-1 belépésre hadmentes vizsgázott gépész keresünk. Ajánlatokat „7000” jeligére a timisoarai kiadóba kérünk. (2246)

Fodrász segédet keresek azonnala. Zahari (3134)

Azonnali belépésre keresek segédet, vagy leányt, aki önállóan dolgozna Csákány Agnes szabóságában, Brasov, Str. Take Ionescu 15 szám. (3135)

Főzni tudó mindenest keres 2 tagu család okt. 1-re. Timisoara I. Bulev. Reg. Maria I. II. em. 11. (5009)

Allást keres

Perfekt német, román, magyar, hadmentes elsőrendű munkaerő, elhelyezkedne esetleg helyettesítéssel. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3594)

Házvezetőnek melege 38 éves egyedülálló, keresztény, jó családból, való urinó, tökéletes háziasszony, a gazdaság vezetéséhez is jól ért, idősebb magányos urhoz, vidékre, birtokra, plebiániára. Esetleg anya helyettesnek. Cim: Timisoara II. Str. Dorobantilor 43. ajtó 3. (2245)

39 éves katonamentes, komenciós béresnek tanyára, vagy privátháznál állást keres. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3591)

Lakás

Különböző butorozott szobát keres a IV. kerületben csendes férfi. Cimeket „Pontos fizető” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (5004)

Tiszta kis butorozott szoba, nem zónában kiadó. Megtekinthető délután. Timisoara III., Str. Romulus 10. (2258)

Üres szobát keresek a IV. kerületben, fürdőszoba- és konyahasználattal, október 1-re. Ajánlatok „Jól fizetek” jeligére a timisoarai kiadóba adandók le. (2259)

Két, esetleg háromszobás lakást keresek Cimeket Róth, Arad Str. Sinagogei 2-4 alá kérek. (3604)

1 szobás fűtőszobás garzon lakás hideg meleg folyóvízzel okt. 1-re kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (5004)

Kettő utcai butorozott szoba, fürdőszobával azonnala kiadó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3577)

Mielőbb beköltözhető modern, három-négy szobás lakást keresek gyermektelen öltözött házaspár. Ajánlatokat „Állandó, csendes lakó” jeligére a lap timisoarai kiadóhivatalába. (2247)

Adás-vétel

25 métermázsa teherbírásu stráfkocsit megvételre keresek. Cimeket ármegejelöléssel a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (4420)

Keresek kombinált, modern új ebédlőt, vagy csak kevésse használtat, feltétlenül férgmentesen. Cimeket szivességből Losonczy házgondnok, Timisoara I., Bulev. Regina Maria 8., továbbit. (2224)

Veszünk literes üvegeket 10 leuért Flora likörgyár Arad

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalobutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiákat, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3115)

Szappanprés és hozzávaló vágókészülékek sürgős megvételre kerestetnek. Munkások (lehetőleg szappanszakmából) felvételre. Timisoara-Fratelia I. utca 47. Telefon 37-39. (2229)

MIELŐTT VENNE, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst disztárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, írógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3022)

Varrógépet, kerékpárt veszek. Sambura mechanic Arad, Calea Banatului 12. (3545)

Keresek Aragáz-felszerelést, tartállyal, vagy anélkül. Cim: Petri János, Cene, házszám 34. Jud Timis. (2237)

Férfi és női télikabát, felöltő, fiu vagy leány részére, 37-es fekete női cipő, finom angol sötétkék női kosztium, minden a legjobb állapotban, eladó Timisoara III., Str. Rusu Sirianu 2. Viszonteladók kizárva. (5010)

Keresek patkányfogó kutyát megvételre. Cim: Arad, Str. Miron Costin 6. (3574)

Istálló 2 ló részére és 4 kocsi elhelyezésére alkalmas kocsiszint keresek. Ajánlatokat „Istálló jelige alatt a timisoara-i kiadó továbbit. (2241)

Hegedű, kb. 150 éves, eladó. Timisoara I., Str. Lonovici 8, I. em. 15. Délután 5-6 óra kezdve (volt Muzeummal szemben). (2253)

International traktort, vasrácsos cséplőgépet, bármilyen rossz állapotban is, megvételre keresek. Holczer-garage, Lipova. (3137)

Nagy bérházat vennénk. Ajánlatok Alapítványi Pénztárnál, Timisoara I., Str. Lonovici 4 alatt nyújtandók be. (2257)

2 drb. szép nagy ablakok beüvegezve, eladó. Timisoara III., Str. B. Hold. 15. (2255)

Eladó egy nagy ebédlőasztal, egy szekrény, fürdőkád, káposztáskád, 3 drb. cement vályu és egy nagy itató vályu. Arad, Murárel, Str. Mihai Viteazul 2. (3597)

Földet 3 millióig, házat 2 millió körül megvételre keresünk. Ügynökök kizárva A. Z. Arad, Bulev. Regina Maria 8. II. em. 3. (3594)

Használt tölgy-gerendák, épület-fa, felfűtő, egy új takaréktűzhely és egy gyalupa eladó. Arad, Str. Dr. Romul Veliciu 14. (3590)

Eladó: egy bronz-kristályuszter bécsi gyártmány, egy valódi Jorogán perzsaszőnyeg 11 quadrát 280/380 méter, Markovits szállítónál, Arad, Str. Dr. Robu 2. (3539)

Különleges, elegáns KALAPMODELLEK, elsőrendű alakítás, modellek után szerény áron. Weinbergerné Doná.h Elza kalap-és fűzőüzlete Arad, Str. Metianu 15. szám alatt. Fűzők rendelésre.

Rézgy, éjjeliszekrény eladó. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3538)

A legolcsóbb téli ruha „Trico-Record” kékítőtökészüléken készíthető el. Felvilágosítást ad, a bánati képviselőlet Timisoara Piata Unirii 5. II. em. 16. (3123)

Eladó elköltözés miatt jó helyen levő penzió teljes berendezéssel. Cim Elekes hírlap-irodában, Brasov. (3136)

8 kötetes új lexikon eladó. Timisoara II. Dorobantilor 1. (2250)

Tisztítórongyot veszünk minden mennyiségben. Mecher, Timisoara III., Strada Francoveanu 6. (2226)

Tisztos hullám
a legújabb módszer szerint olajjal főzve
WALTRICH
fodrász Timisoara
II, Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6-os villamos megállójánál ::

Oktatás

Volt tanár, izr. elmenne 1-2 gyermek mellé, akiket előkészítené gimnáziumra vagy elemire. Perfekt angol francia. Menne teljes allatásra is, csakis előkelő házba. Ajánlatok „22 éves” jeligére a timisoarai kiadóba. (2238)

Német és angol nyelv
tanítását újból megkezdem kezdők és haladók részére. Ügynöki és csoportos tanítás. Br. Kun Ferencné, Timisoara III., Str. Metianu 2. telefon 38-20. Jelentkezni d. u. 3-5 óra.

lfj. Domán Sandorné
az angol nyelv tanítását szeptember 15-én megkezd. Jelentkezni 3-6-ig Arad, Str. Greceanu 7

10 ujjas gépirást tanít Ritt írógépes Arad, Bulev. Regina Maria 18. (3603)

Különböző

Finansziroznék megbízható komoly vállalkozót, nagyobb tőkével. Ajánlatokat Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. alá kérek. (3569)

Diák-leány uricsaládnál teljes ellátást keres. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. alá kér. (3573)

Kitűnő bő házikoszt elvételre kapható. Arad, Str. Rusu Sirianu No. 20. ajtó 2. Műszerész tanulót keres Ritt írógép műszerész, Arad, Bul. Reg. Maria 18. (3602)

Egy kisebb diákleányt ellátással felveszek. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3598)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbeadom. Dr. Moujalledt, Arad. Strada Mocioni 3. (3355)

Cserélek: oradeai vagy cluj-i bérházat, Timis megyében, saját állomással bíró községben 80 hold földdel, épületekkel. Eladók: 1-300 holdig szántóföldet Bănsăgban és az átcsatolt területen. Timisoara I. Piata Libertății 7. (5005)

Főkertész Clujon és Constanta 14 évig volt szolgálatban, speciálisan virágkerteszetben, ark rendezésben, zöldségtermelésben, valamint gyümölcsben is. Teljesen hadmentes, megfelelő állást keres. Kovács János, Timisoara I. Str. Matei Corvin 4. (2248)